

## Waarom zonder?



### De gevaren van pesticiden

Met bestrijdingsmiddelen spuit je meer dood dan alleen het onkruid of de plaag. Slechts 20 % komt terecht waar je het wil. En als het regent, spoelen bestrijdingsmiddelen mee met het regenwater naar de riolen. Of ze komen in het oppervlaktewater, in de bodem en zo in het grondwater terecht.

Maar er is meer. Sommige pesticiden zijn gevaarlijk voor de mens. Onderzoek van het Steunpunt Milieu & Gezondheid toont aan dat schadelijke afbraakproducten van het allang verboden bestrijdingsmiddel DDT nu nog teruggevonden worden in het bloed van baby's, jongeren en volwassenen. En dat kan gezondheidsproblemen veroorzaken. Daarom doet de Vlaamse overheid opnieuw een oproep om het gebruik van pesticiden te beperken.

### Openbare instanties nemen initiatief

Gemeenten, provincies en andere openbare besturen gebruiken sinds 2004 veel minder pesticiden. Het gebruik werd al snel gehalveerd en daalt nu nog verder. Sommige besturen gebruiken zelfs helemaal niets meer.

En dat is te zien. Madeliefjes, klaprozen en andere kruiden kleuren de berm. In de parken vind je graspaden en is er meer onderbegroeiing. Branders, borstel- en veegmachines verschijnen steeds vaker in het straatbeeld. Bij de heraanleg van een park of straat wordt rekening gehouden met een pesticidenvrij beheer.

Samen met de openbare besturen zijn de gezinnen goed voor ruim 30 % van het bestrijdingsmiddelengebruik in Vlaanderen. De gemeenten zijn al goed op weg. Nu is het jouw beurt om geen of minder pesticiden te gebruiken.



Meer tips om geen chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken vind je op [www.zonderisgezonder.be](http://www.zonderisgezonder.be)

Meer informatie over de gezondheidseffecten van pesticiden vind je op de website van de medisch milieukundigen bij de LOGO's: [www.mmk.be/bestrijdingsmiddelen](http://www.mmk.be/bestrijdingsmiddelen)

Nog vragen?

VMM-Infoloket  
A. Van de Maelestraat 96  
9320 Erembodegem  
[info@vmm.be](mailto:info@vmm.be)  
[www.vmm.be](http://www.vmm.be)

Tel. 053 72 64 45 (tijdens de kantooruren)



SPITZ

V.L.J.: Katrien Smet, A. Van De Maelestraat 96, 9320 Erembodegem

geen pesticiden in huis en tuin  
**ZONDER IS GEZONDER**



## Hoe zonder?

### Tips, met respect voor de natuur

Om de natuur zo weinig mogelijk te belasten met chemische bestrijdingsmiddelen, geven we hieronder enkele eenvoudige en praktische tips.

#### Last van bladluizen?

Met een krachtige waterstraal kan je heel wat bladluizen van de plant spuiten. In de herfst kan je de aangetaste plantendelen afknippen. Zo overwinteren er minder eitjes. Heeft de plant jaar na jaar last van bladluizen? Dan spreken we van een plaag en staat de plant niet echt op zijn plaats. Overweeg om hem te verplanten of weg te doen.

#### Geef onkruid geen kans

Bedek de bodem met doorlevende kruidachtige planten of bodembedekkende struiken. Het onkruid krijgt dan geen kans door licht- en plaatsgebrek.

Gebruik bij de aanplant een dikke laag compost of houtsnippers van 10 centimeter. Zo vermijd je in het begin onkruid en kunnen de bodembedekkers optimaal groeien.

#### Met de hand of door het vuur

Wied kleine oppervlakten met de hand. Voor grotere oppervlakten kan je een onkruidbrander gebruiken. Brand het onkruid om de 2 à 3 weken weg. Het onderliggende wortelstelsel wordt door vocht- en krachtverlies uitgeput waardoor het onkruid uiteindelijk helemaal verdwijnt.

#### Harken bij warm weer

Hou paden met kiezelsteentjes onkruidvrij door regelmatig te harken. Doe dit bij voorkeur bij warm weer zodat de losgeharkte plantjes snel opdrogen en afsterven.

## Mengsel van gras en klaver

Een nieuw gazon? Informeer bij je tuincentrum naar een gazonmengsel, aangevuld met miniklavers. De klaver zorgt op natuurlijke wijze voor een bemesting van je gazon. Zo blijft het gras het hele jaar door donkergroen. Ook vormt het mengsel van klavertjes en grassoorten een compacte grasmat zodat het onkruid amper de kans krijgt om te groeien.

#### Mos: met of zonder?

Mos doet het op schaduwrijke plaatsen beter dan gras. Een graspartij in de schaduw zal dus vaak last hebben van mos. Je kan het mos laten staan, of het vervangen door een verharding of door schaduwminnende planten zoals varens, hosta's of kamperfoelieplanten.

#### Minder muggen

Vermijd stilstaand water in emmers, gieters enz. Heb je een vijver? Weet dat er insectenetende vissen bestaan.

Hou muggen buiten door het plaatsen van horren in deur- en raamopeningen. Of bescherm jezelf en je kinderen met een muskietennet boven het bed.

#### In de moestuin

Voorkom bodemziekten in je moestuin door vruchtwisseling of gebruik ziekteresistente rassen. Ook de combinatie van verschillende teelten voorkomt ziekten.

#### Tegen slakken

Slakken zijn dol op jonge plantjes. Zorg er daarom voor dat ze er niet gemakkelijk bij kunnen. Slakken kan je weghouden met sparrennaalden, gemalen schelpen of kapotte eierschalen. Of zorg ervoor dat de plantjes sneller groeien, bijvoorbeeld door de bodem te bedekken met zwarte folie zodat die sneller opwarmt. Egels en vogels eten graag slakken. Richt je tuin daarom diervriendelijk in door nestkastjes te hangen of door een heg of houtkant aan te planten.

## Hoe rationeler omgaan met pesticiden?

### Enkele tips voor als het toch niet anders kan

- Kies steeds voor het minst schadelijke product. Raadpleeg de milieuvriendelijke bestrijdingswijzer op [www.zonderisgezonder.be](http://www.zonderisgezonder.be).
- Met overdosering bereik je geen beter resultaat.
- Gebruik geen bestrijdingsmiddelen als het regent of bij hoge temperaturen want dan werken ze minder goed.
- Zorg ervoor dat het product niet kan afvloeien naar waterlopen en riolen.
- Koop niet meer dan je nodig hebt.

## Waar inleveren?

### Restjes en lege verpakkingen bij KGA

Heb je in het verleden of onlangs nog bestrijdingsmiddelen gebruikt? De lege verpakkingen en de restanten van bestrijdingsmiddelen horen bij het Klein Gevaarlijk Afval (KGA). Om je gezondheid en die van je huisgenoten te beschermen, kan je ze beter niet bijhouden. Ook als je nog oude restanten hebt van producten die je allang niet meer gebruikt en die ergens vergeten in een hoekje staan, zoek ze bij elkaar. Breng alle lege verpakkingen en overschotten naar de inzamelplaats voor KGA in je gemeente. Kijk op de afvalkalender of informeer bij de gemeentelijke milieudienst hoe het KGA ingezameld wordt. Meestal kan je het inleveren in het containerpark.

Landbouwers en andere professionele gebruikers van bestrijdingsmiddelen kunnen vervallen producten en lege verpakkingen binnenbrengen op de inzamelpunten van Phytofar Recover vzw. Phytofar Recover vzw organiseert jaarlijks een inzameling van lege verpakkingen en tweejaarlijks een inzameling van vervallen producten.